

MI MLADI BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 26 DIN, PODPORNIA VSAJ 30 DIN. — POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO I.

LJUBLJANA, PETEK, 19. FEBRUARJA 1937.

ŠTEV. 23.

Mračnjaštvo srednjega veka

Ali je res bil srednji vek, posebno še trinajsto stoletje, nazadnjaški, mračnjaški?

Ta obsodba, ki je še vedno ponekod razširjena, ni niti resnična, niti ni vredna izobraženega človeka.

Bila je to doba, ki je imela svoje napake in svoje meje, kakor jih ima vsaka doba. Odločno pa moramo povdariti nesmisel tega očitka, ki ima namen — kar vsi dobro vemo — osramotiti katoliško vero, ki je to dobo oblikovala in ji prešla v meso in kri — osramotiti jo z lažno trditvijo, da je samo velika nevednost vernikov omogočila veri tolikšno moč in vpliv.

Da vprašanje poenostavimo, vzemimo primere samo iz 13. stoletja, ko je bil srednji vek na vrhuncu. Res so razlike med tem in našim vekom velike, pa pretehtajmo samo pomen nekaterih dejstev, katera vsi poznamo, in pogledajmo, ali res kažejo splošno nekulturnost in zaostalost.

EN PRIMER: LIKOVNE UMETNOSTI

Začnimo pri tem, kar je nesporno in je že davno poznano. V 13. stoletju so sezidali več cerkva kakor v 19. stoletju tovarnen. Do danes jih je ostal le majhen del. Še danes daje skoro vsakemu zapadnoevropskemu, zlasti francoskemu mestu katedrala njegovo podobo in je njega najlepši okras.

Premislimo, koliko je bilo treba, da je postala umetnost last širokih plasti. Katedrale ne zgradi kdorsihodi. V vseh srednjeveških katoliških mestih, velikih in malih, si moramo predstavljati množico pogumnih arhitektov, ki so bili mojstri v svoji stroki in so obvladovali tisoče problemov, katere stavlja graditelju ravnotežje vseh čudovitih obokov.

In še si moramo predstavljati množico kiparjev in slikarjev, ki so delali ob močni razviti tradiciji, ob umetnosti, ki je v 13. stoletju tekmovala z atensko in partenonsko umetnostjo 5. stoletja.

Celo žid Salomon Reinach, ki gotovo nima mnogo simpatij za civilizacijo srednjega veka, pravi: »Niti rimska, niti bizantinska, nego samo grška umetnost v letih 500 — 450 spominja na krasno gotsko umetnost, ki je našla pravi značaj umetnosti.« Težko bi kdo našel tri ali štiri druga stoletja, v katerih bi bila umetnost dosegla tak višek kakor v 13. stoletju.

UMETNOST SREDNJEGA VEKA — LAST VSEGA NARODA

Toda, če takšna umetnost zahteva od ustvarjajoče elite temeljito vzgojo in resnično kulturo, potem njena ekspanzija zahteva v ljudskih množicah ideastično mišljenje in nežen čut za umetnost, kar ni nič manj važno.

Tu pa stojimo pred pojavom, ki je v vsej zgodovini brez dvoma edinstven. Ljudstvo si je zaželelo naših srednjeveških cerkva in jih je strastno občudovalo. V vaseh, celo v majhnih vasicah so revni ljudje hoteli imeti svojo cerkev. In cerkev je morala biti lepa. Našli so umetnike, ki so jim jo zgradili. Pogosto najdemo v teh majhnih cerkvicah ljubke slike, delo ponižnih umetnikov, katerih imen ne bomo nikdar poznali. Tudi velike katedrale niso bile delo aristokracije. Zgrajene so bile za ljudstvo, ljudstvo jih je zgradilo.

Emile Mâle, najboljši francoski poznavalec srednjeveške umetnosti, je zapisal: »V 13. stoletju so imeli enak smisel za umetnost vsi, bogati in revni. Ni bilo na eni strani ljudstvo, na drugi strani pa tako zvani umetnostni strokovnjaki. Cerkev je dom za vse, smisel za umetnost imajo vsi. Zato nam umetnost 16. ali 17. stoletja podaja tako malo stvari, ki bi nas spominjale na miselnost te dobe, nasprotno pa je umetnost 13. stoletja en sam izraz takratne civilizacije. Katedrala, cerkev more nadomestiti vse knjige.«

Ali smemo torej zaničevati dobo, ali smemo imeti za nekulturno ono dobo, ko so vsi ljudje uživali veličastno umetnost?

DRUG PRIMER: ZNANOST IN FILOZOFIJA

Nasprotniki sicer priznajo umetnost srednjega veka, pa navadno ugovarjajo, češ da ta umetnost izraža le revno in plitko duševnost, ki je bila zaslužnjena od verskih dogem.

Tu je jedro vprašanja. Pustimo vse, kar bi mogli povedati o literarnem ali o pravnem življenju v 13. stoletju! Omejimo se samo na znanost in filozofijo! Ali so ti ljudje sploh kaj mislili? Ali so kaj iznašli?

Zadnji dve stoletji sta srednji vek proglasili za miselno manjvreden, zato ker je po svoji globoki veri videl v razodetju tudi za človeški razum vir najvišje resnice in ker se je filozofija razvijala v zvezi s teologijo in pod njenim okriljem.

Ustvarili so torej krivo mnenje, da so srednjeveški misleci ponižali in uničili človeškega duha. Usodna zmota, katero sedaj polagoma zapuščajo, kakor so nekoč morali popraviti nespametno zaničevanje do srednjeveške umetnosti.

Resnica je, da je le malokatera doba imela tako krepko razvito šolstvo, tako odkrito resnicoljubnost in tako globoko duševno življenje.

Da zavrnamo očitek, da je Cerkev dušila napredek, naj zadostuje, če se spomnimo, da je Cerkev ustanovila univerze. Tudi slavna pariška Sorbonna se nič ne sramuje svoje ustanoviteljice. To je dokazala pred kratkim, ko je dala postaviti v svojo vežo dva marmornata kipa, ki prikazujeta prihod prvih papeževih poslanev, ki sta prinesla ustanovne listine.

KAJ PA PRIRODNE VEDE?

Srednji vek je le malo poznal pozitivne eksperimentalne znanosti — fiziko, kemijo, biologijo itd., — še manj je slutil industrijske pridobitve, kakršne so omogočila moderna odkritja. Tukaj je razlika jasna in velika. 13. stoletje je v teh stvareh poznalo le to, kar so poznali že stari — nekatere velike vodilne resnice in mnogo zmot. In je samo le malo prispevalo. Poznali so sicer eksperimentalno metodo, metodo analize in opazovanja, toda njihov duh je bolj ljubil miselno skdepanje, čisto razmišljanje, metafiziko.

BOGATE OSNOVE KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Edino resnica je temelj pravega kulturnega življenja. Resnica omogoča duhu, da sodi o stvareh in jih pretehtava. Resnica, ne pa kopica poznanj! Resnico pa je 13. stoletje imelo.

Se enkrat ponovimo, 13. stoletju ni manjkalo luči.

Pač mu je manjkala naša obvlada naravnih sil, manjkale so mu postranske luči: naše pozitivne vede, fizika, kemija itd., katerih vsota pa človeku še ne daje resnice, ki jo človek potrebuje kakor vsakdanjega kruha.

V nasprotju z našo dobo je družba v 13. stoletju imela, kar mi pogrešamo: imeka je smisel za hierarhijo vrednot, katere današnji razdrti, razkrojeni svet nima, zaradi česar propada vkljub vsemu mogočnemu tehničnemu napredku, na katerega je upravičeno ponosen.

Nočemo obdolžitev nespretno obrniti. Ne zanikujemo, da so se ljudje v 700 letih mnogočesa naučili, smemo pa reči, da so tudi mnogo pozabili. In ljudje v 13. stoletju so bolje razumeli, da prihaja popolna in zanesljiva resnica le od Boga. Res so manj vedeli o strojih, a bolje so poznali in globlje razumeli človeka, bolje vedeli, kako se lepo in dobro uredi človeška družba in življenje v družbi. Daleč proč od njih je bila le samo možnost modernega kaosa, ki ga je iz sebe rodila moderna razbita duševnost. Visoki srednji vek je bil v najglobljih ozirih visoko nad dobo prosvetljenstva in liberalizma.

Zaupajmo Cerkvi!

Katoliška Cerkev je bila v svojem nauku vedno skrajno nepopustljiva in je vselej z vso odkritostjo in odločnostjo obsojala vse, kar je ogrožalo zaklade duhovnega in nramnega bogastva, nakopičenega v krščanstvu.

Obenem pa je vsak čas kazala neutrudljivo ljubezen do človeka, ki se moti, in nikdar ni nehala ljubeznilo vabiti k sebi tistih, ki od daleč stoje ali Cerkev celo napadajo. Kajti tudi oni so bili odkupljeni s krvjo Njega, ki je glava Cerkve.

V tem dvojem zadržanju bi nekateri hoteli videti neko protislovje, kakor da se nestrpnost v nauku ne sklada z ljubeznijo in milino, ki jo Cerkev zahteva za človeka.

Toda vsi pomisleki izginejo v nič za vsakega, ki pomisli, da je Cerkev edina čuvarica razodete božje resnice, za vsakega, ki se zave, da je posest celotne, neokrnjene, integralne katoliške resnice edino sredstvo, ki more človeštvo voditi do sreče, do sreče tudi v tem življenju.

Polresnica nikogar ne bo rešila. Nikogar ne bo privedla iz zmote k resnici, pa naj gre za zmote socialnega ali političnega, gospodarskega ali kulturnega življenja. Tudi polspreobrnitve ne bodo rešile nikogar.

Cerkve se ne boji odkritega boja proti modernemu zlu in se tudi ne boji obsoditi lažna zdravila. Odločno izjavlja, da nas malikovanje rase in krvi komunističnega nasilja ne bo rešilo, da svet ne bo rešen Stalinovega materializma niti z oboževanjem naroda niti s poganskim kultom Führerjev. Cerkev odločno obsoja novi evangelij nasilja in zato ne bo nikoli dopustila, da bi ji trgali mladino iz njenih rok ali jo uro-

pali družini. In vemo, da so se premnogi junaško ustavili nasilju in preganjanjem, najbolj potuhnjenim pa tudi najbolj nasilnim. In tudi vemo, da ni zastoj tekla kri, ki je bila prelita za krščansko stvar v Španiji.

Vsako popuščanje od celotne, integralne katoliške resnice se neizogibno samo maščuje, kakor se tudi neizogibno kaznuje vsak prezir papeža, ki je od Boga postavljeni glasnik resnice. Kjerkoli so katoličani preslišali njegov glas, pa naj je bilo to v socialnih ali kulturnih stvareh ali v stvareh Katoliške Akcije, povsod so posledice bridko in kmalu občutili. Toda njihova nesreča naj nas ne premoti, da bi pozabili izpraševati vest sebi. Kajti svarilni zgledi drugih dežela nam jasno kažejo, kje smo grešili tudi mi. Vprašajmo se z vso iskrenostjo, kako smo poslušali mi klic poglavarja Kristusove Cerkve.

Cerkve je, ki nudi zdravila bolnemu človeštvu. In to zdravilo so sredstva nadnaravnega življenja, ki jih ni najti drugje kakor pri njej.

Cerkve hoče in njen poglavar nas to uči, da moramo družiti v sebi nepopustljivo trdnost načel s plemenito milobo in požrtvovalno ljubeznijo do bratov, predvsem tistih, ki so najbolj ponižani in razžaljeni, najbolj razdedinjeni.

Vprašajmo se iskreno, kaj smo storili za tiste, ki stradajo resnice in dobrote in jih krivi preroki z lažnimi obljubami vodijo v teme blodnih zmot.

Cerkve je edina, ki naš zanesljivo uči plemenite harmonije med moško trdnostjo načel in nesebično bratsko ljubeznijo.

Njenemu nauku se vsak čas udano izročamo, njenemu vodstvu brez bojazni in brez dvomov zaupamo.

Tisk je v naših dneh ena najvažnejših sil; utegne postati moč, ki stori največ slabega ali moč, ki stori največ dobrega v življenju sveta in tudi v življenju Cerkve. (Pij XI.)

Maksim Gorki in marksizem

ŽRTEV MARKSIZMA

Tudi je nesporno, da je po »Nočni hiši«, ki pomeni višek vsega njegovega predvojnega ustvarjanja, njegov talent začel pešati. Temu je kriv marksizem. Pisatelj je zdaj postal revolucionarni žurnalista in goreč propagator »Erfurtskega programa«, o katerem ne bo pač nihče dejal, da ima v sebi pesniške navdihe. Če ima Gorki v nadaljnjih delih še kaj vrednosti, izvira to izključno iz prejšnje dobe, ne pa iz marksizma, ki je nerodovitna in neproduktivna zemlja. Do »Nočne hiše« vidimo, kako je njegova veličina rasla. Z marksizmom Erfurtskega programa začne njegova sila nezadržno padati. Kako je mali Aleksej Maksimovič hrepenel po spoznanju! Kako visoko se je dvignil nad svoj nizki nivo! Vse to je zdaj končano! Marksizem onemogoča polet v kraljestvo duha. Ne moreš biti obenem Marksov občudovalec in Platonov učenec. Nad kraljestvom idej je prevladala ona medla, varljiva obljuba miru, svobode in koristi, ki kakor fata morgana miglja nad puščavami marksizma. Dela te dobe imajo še vedno kako sled prejšnjega mojstrstva, vendar pa prevladuje izumetničenost, propaganda, demagogija, nerealnost, izmišljenost.

Je sticer še dovolj takega, kar more pritegniti mase, ki še danes zvedavo obračajo pogled na ta dela. Toda kaj je to za pisatelja, ki bi se mogel dvigniti nad Knuta Hamsuma! Pravi Gorki, lep in ganljiv in ne tako »grenak« se povrača samo v veliki trilogiji »Mladost«, »Med tujci« in »Moja univerzitetna leta«. A tu se zopet vrača v predboljševiško Rusijo. Artur Luther ima prav, ko pravi, da je nesmrtnost Gorkega v teh delih in v »Nočni hiši«.

More tedaj sovjetska Rusija predstavljati Gorkega kot svojega pisatelja?

More ga, a le na ta način, kakor razobeša na tovarnah in železnicah carske dobe rdečo zastavo in se baša z njimi kot s pričami boljševiskega napredka, vedno pripravljena računati na brezmejno nevednost dresiranih mas.

POVEST O TATU, KI JE LEPO PEL

V svojem romanu »Izpoved« pripoveduje Maksim Gorki zgodbo o vselemed Migunu, ki je pel kmetom pesmi, bil pa istočasno tat. Ko so ga končno le zasačili pri grešnem dejanju, so se odločili, da ga odpeljejo v gozd in ga tam obesijo. Migun je vso pot pel pesem za pesmijo. Že je bila vrv pripravljena, ko je zavpil eden izmed kmetov: »Pustimo ga, naj zapoje še eno pesem, saj bo to njegova zadnja!« Migun je zapel tako pretresljivo, da so kmetje osupli govorili: »Ej, vrag ga vzemi, otroci, izpustimo ga! Če ga obesimo, si bomo z grehom obtežili svojo vest in si nakopali sitnosti.«

Sklenili so torej, da ga izpuste. »Do tal se klanjamo tvojemu talentu, toda svojo tatvino nam moraš poplačati.«

Nato so ga pretepli in se vrnili z njim v vas.

Tudi mi se klanjamo pisatelju, ki je ljubil svojo rusko zemljo, ki je hotel dvigniti ruski narod iz njegove povprečnosti in ki je v svojih najboljših urah iskreno iskal Boga. Klanjamo se do pasu pred njim, ki mu je bila dana skrivnost prave umetnosti. Toda bil je tudi tat, kajti kradel je svojim bralcem vero v onostranstvo, vero v Odrašenika, vero v vse ono, kar je moglo vlti moč in tolažbo celo v življenje ljudi iz »Nočne hiše«. Imel je poslanstvo, da odkrije ljudsko dušo v vsej njeni globini, boljševisem pa ga je naredil za cerkvenega roparja v sveti Rusiji. V tem je bistvo med boljševismom in Maksimom Gorkim.

U. S. A. protj nemoralnemu tisku

Generalni direktor pošte v Rooseveltovem kabinetu Mr. Farley, prepričan katoličan, je izjavil, da ameriška pošta namerava preprečiti razpošiljanje nemoralnih knjig in predmetov. Hoče vprav v tem oziru z največjo natančnostjo izpolnjevati državne zakone.

Akademiki za sv. očeta

Studentje univerze Presv. Srca v Milanu so po lastni iniciativi sklenili, da bodo veliko zadevo ozdravljenja sv. Očeta priporočali posebej častitemu božjemu služabniku prof. Contandu Ferriniju, ki je bil osebni prijatelj papeža Pija XI. Kot znano imenovana univerza pospešuje proces, da bi bil ta veliki pravnik imenovan za blaženega.

»Socialno« delovanje komunističnih agitatorjev

Komunističnih agitatorjev je mnogo med nami. Njihove besede so navadno polne ginjenosti in sočutja nad revščino tovarišev, nad stisko delavcev in brezposelnih. Vse drugače pa ravnaajo v praksi. Lakasti čevlji, fine hlače, eleganten površnik, seveda rdeča kravata, na glavi po možnosti kosmata »slovanška« kapa, to je njihova vsakdanja obleka, ki se prav slabo sklada z njihovimi besedami. Pogosto prirejajo za krog svojih sodrugov intimne, ne ravno skromne večerje, kjer se navadno razpravlja o sodobnih problemih. Pa nič zato, če mnogo njihovih tovarišev tačas nima niti kosčka kruha in študira v nezakurjeni sobi! — In se de dobe, ki takim prijateljem nasadejo.

SE URESNIČUJE

Alja Rahmanova je ob nastopu boljševisma, ko je še študirala na ruski univerzi, zapisala v svojem dnevniku napoved, ki se čudovito uresničuje:

Profesor Bjeloborodov je danes občudoval našo knjižnico in na to rekel: Kmalu bo prišel čas, ko bodo take knjige, kakor ste jih vi tukaj zbrali, tako nerazumljive, kakor Beethovenova sonata za Čulukafre. Politika, tehnika in medicina so edine znanosti, ki bodo še preostale. V 50 letih bo Rus najbolj nekulturen človek na zemlji. Zaostal bo za avstralskimi zamorci. Rus bo — če se boljševiske sanje izpolnijo — morda imel največje tovarne, najhitrejše železnice in največje aeroplanov, toda bo žival. Stoprocentno stehimizirana žival je njihov ideal, ki blesti pred njimi in ki sedaj ruskega »človeka« oblikuje, s tem da v njem uničuje vse, kar ima človeškega.

Šolske razmere pri boljševiskih

Ruski komisar za narodno prosveto je sedaj po 18 letih odkril, da imajo sovjetske učne knjige za zemljepis na srednjih in visokih šolah 385 hudih napak. Zato so morali zemljepisno učno knjigo, ki jo je napisal Ivanov za 6. razred, na 164 mestih popraviti. »Fizikalčna geografija U.S.S.R.«, ki jo je napisal Baranjskij, je potrebovala 61, »Gospodarska geografija« istega avtorja pa 121 popravkov.

Poleg tega so šolska poslopja tako v obupnem stanju, da niso več za rabo. Krajevni listi so v zimih 1935/36 drug drugega prekosili v tožbah nad razpadajočimi šolskimi poslopji.

Socialno mišljenje

se danes v času socialnih revolucij, ki jih je povzročilo vprav nesocialno mišljenje, vedno bolj poudarja. Na Angleškem je sedaj velika akcija, ki zahteva, naj se v šolah daje socialna vzgoja. Katoličani na Angleškem to akcijo močno podpirajo. Socialno vzgojo v šolah zahtevajo ne kot poseben predmet, ampak učitelji naj pri vseh predmetih: pri ve-rouku, pri zgodovini, literaturi, zemljepisu itd., dijake navajajo na socialno mišljenje.

Zakaj? Zato, ker je večina pozabila na svoje socialne dolžnosti do bližnjega in do družbe. Isto, v še večji meri lahko ugotovimo tudi pri nas.

Bliža se **KNJIGA**
FILMU Naša Pot XII.

Ruski kino

Vedeti moramo, da je kino v U. R. S. S. eno od najvažnejših sredstev za sovjetsko idejno propagando.

L. 1918., eno leto po nastopu revolucionarne vlade, je po poročilu Lunačarskega »o sedmi umetnosti«
Lenin dejal:

»Za Rusijo je po mojem mnenju od vseh umetnosti najvažnejša kinematografska umetnost.«

Naslednja leta so pokazala, da je Lenin videl naprej važnost te nove umetnosti in je že spoznal njeno vzgledno vlogo za mase. Njegovi nasledniki so to razumeli in so izvajali program, ki ga je označil z omenjenimi besedami.

Zadnja leta je bilo 75% ruskih filmov na mednarodnem trgu. Postali so privlačni za ljudi bolj zaradi novosti in tehnične popolnosti kakor zaradi svoje notranje vrednosti.

Edini cilj: Komunistična propaganda

Leta 1923. je »Goskino«
(ruski državni kino) predpisal umetniška in idejna načela za kinematografsko produkcijo. V tem proglasu beremo: »Besedilo za filme mora biti iz slovnice, ki je nastalo po revoluciji in nosi njene znake...«

Filmi za preprosto ljudstvo, za tovarniške delavce in kmete morajo biti dostopni tudi nepismenim...«

Od tega proglasa je kino prešel razne stopnje; toda sovjetski filmi, ki so državni monopol, so vedno zasnovani po istih načelih in imajo vedno namen razširjati boljševiške ideje.

Skoro v vsakem ruskem filmu se odigrava ruska melodrama, v kateri nastopata vedno mlad komunist, ki je dober apostol in kak izdajalec. Izdajalec je vedno buržuj, ki ni član stranke, itd. Sovjetjani sploh ne da drugih filmov kot propagandne.

Strup ruskega filma

Ruski film je predvsem sredstvo za sovjetsko propagando. Da bi ga pa mogli izvažati v svet in odstraniti ovire v drugih državah, so sovjeti spoznali, da je bolje, da v teh

filmih ne delajo naravnost revolucije; zato izvozni ruski film laska meščanskemu liberalnemu duhu, da potem lahko polagoma in neopazno vcepja simpatije za boljševiške ideje in neovirano zastruplja duše.

Strup se najprej skriva v neko posebno razpoloženje, ki prevladuje pri sestavi ruskih filmov kakor tudi pri ustvarjanju vsakega drugega umetniškega dela, to je v neko melanholijo, neke nedoločne sanjarije, skrite obupe, megleno pojmovanje življenja. V tej meglenosti je prva nevarnost.

Druga je pa ta. V sovjetski državi umetnik ni svoboden, svojega dela ne more zamisliti samostojno. Če hoče obstati, se mora odločiti za brezpogojno službo komunistični stranki. V tem strankarskem in pristanskem duhu »služi umetnosti«, da pobija »meščanskega duha«. »Zmislil življenja je služiti revoluciji«, je zapisal Maksim Gorkij; »v naših dneh življenje ne more imeti drugega smisla.« Zato noben film, kar jih nastane v Rusiji, ne more drugače, kakor da skriva v sebi sovjetski strup, ki ga boljševiki hočejo razširiti po vsem svetu.

Tretja nevarnost je pa v tem, da ruski film zavedno vara gledalce o resničnem položaju v Rusiji. V Rusiji je vse lepo, drugje vse grdo. Najnovejši ruski film, »Cirkus«
n. pr., razvija tezo o enakosti plemen in šiba metode, ki so se uporabljale proti črncem v Ameriki: edina Sovjetija, kakor predstavlja ta film, osvobaja narode vseh starih buržujskih predsodkov. Tako hoče gledalce prepričati, da je Sovjetija raj, pravi resnični raj na zemlji in dežela, ki mora vsem drugim narodom biti zgled. In to tista Sovjetija, tisti rdeči pekel, kjer vlada najbolj kruta in najbolj nečloveška diktatura, kjer nihče in nikoli ni varen niti svojega življenja, kjer pobijajo kakor sužnje tudi najbolj zaslužne boljševiške prvake same, kot smo to videli v zadnjih procesih proti trockistom.

Kolumbovi vitezi

v Zedinjenih državah Sev. Amerike so največja katoliška moška organizacija na svetu, štejejo 442.000 udov. Skoraj v vsakem mestu imajo delovno skupino. Za versko in socialno šolanje vzdržujejo več tisoč večernih tečajev. Njih najvažnejše delo pa je »Katoliška radijska ura«, ki jo vzdržujejo z velikimi finančnimi žrtvami. Kdor hoče namreč v Ameriki govoriti v radiju, mora to plačati. Tako 56 radijskih oddajnih postaj vsak teden po deželi, ki je do pet šestin protestantskega mišljenja, razširja predavanja o katoliški Cerkvi.

Francoska KA za tisk

KA v Franciji je ustanovila poseben odsek za tisk, ki mu načeljuje pomožni škof Richaud. Naloga tega odseka je, da enotno usmerja delo katoličanov na polju tiska in da porazdeljuje naloge.

Odsek ima pet oddelkov: za katoliško časopisje, za izdajo svetopisemskih del, za katoliško leposlovje, za knjižnice in za brošure. Program leposlovnih del za eno leto so že objavili. Pripravljajo tudi propagandni teden katoliške knjige, ki bo v juniju.

KATOLIŠKI AKADEMIKI PROSLAVLJAJO PAPEŽEVO OBLETNICO

V nedeljo, dne 14. febr. so naši katoliški akademiki dostojno in navdušeno proslavili obletnico papeževa kronanja. Zjutraj ob pol desetih so se udeležili skupne pridige in maše v stolnici. Pridigal je stolni prošt g. Ignacij Nadrah. V svojem govoru je pokazal na dve vrsti katoličanov: eni so taki, ki gredo odločno za glasom svojega skupnega očeta, drugi pa njegova navodila uporno kritizirajo. Dobri katoličani so le tisti, ki papeža poslušajo, ubogajo, njegove okrožnice sprejmejo in se po njih ravnaajo. — Nato je imel prevzv. škof dr. Rožman pontifikalno sv. mašo.

Ob 11. uri se je razvila lepa proslava v dvorani Akademskega doma. Poleg številnih katoliških odličnikov se je proslave udeležil tudi prevzv. škof dr. Rožman. Program je bil jednat in dobro izveden. Najprej so teologi zapeli Premrlovo priložnostno kompozicijo »Laudes Reginae«. Nato je akademik Fišer govoril o velikem poslanstvu papeštva v zgodovini. Končno je urednik »Slovenca«
Franc Kremžar s svojim govorom posegel v najvažnejši poglavji delovanja Pija XI, ki sta: »Quadragesimo anno«
in Katoliška akcija. Poudaril je, da nam »Quadragesimo anno«
ni dana zato, da jo kritiziramo, ampak zato, da se ji podvržemo in jo v življenju izpeljemo. Dolžni smo tudi, da se Katoliške akcije oklenemo, dasi je morda še ne razumemo.

Strahopetna »pametnost«

Nobene kreposti današnji čas kristjani ne imenujemo po nemarnem toliko kakor pametnost. Če kdo iz strahopetnosti svoja načela zataji, če si krivičnim napadom ne upa postaviti se po robu, če si ne upa upreti se javnemu mnenju, skuša samemu sebi navesti, da tako ravnanje zahteva pamet. To je »pamet«
strahopetca, katera pa nima prav nobenega opravka s krepostjo pametnosti. Krščanska pametnost nima prav nič skupnega s previdnim izmikanjem vsemu, kar bi moglo vzbuditi zgledevanje in nasprotovanje ali pa človeku »celo«
nakopati zamero.

Voditi nas mora prava krščanska pamet, tista pamet, ki je dovolj močna in pogumna, da zlemu napove boj in da odkrito pred ljudmi zagovarja križ.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (Jože Godina).